

MASARYKOVA
UNIVERZITA

Průzkumy realizované mezi studenty a absolventy Masarykovy univerzity v roce 2015

Souhrnná informační zpráva

Odbor pro strategii, Rektorát MU

18. 5. 2016

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Motivace a očekávání studentů prvních ročníků MU	5
3.	Motivace a očekávání studentů navazujícího magisterského studia příchozích z jiné VŠ	7
4.	Příčiny předčasného ukončování studií na MU	9
5.	Ukončení studia na Masarykově univerzitě – Ohlédnutí a perspektiva 2015	11
6.	Uplatnění absolventů MU 2013–2014 v praxi	13

1. Úvod

V roce 2015 realizované institucionální průzkumy nadále pokračovaly v komplexním systému průzkumů mezi studenty na Masarykově univerzitě – „**od prváka až po absolventa**“ (viz obrázek 1).

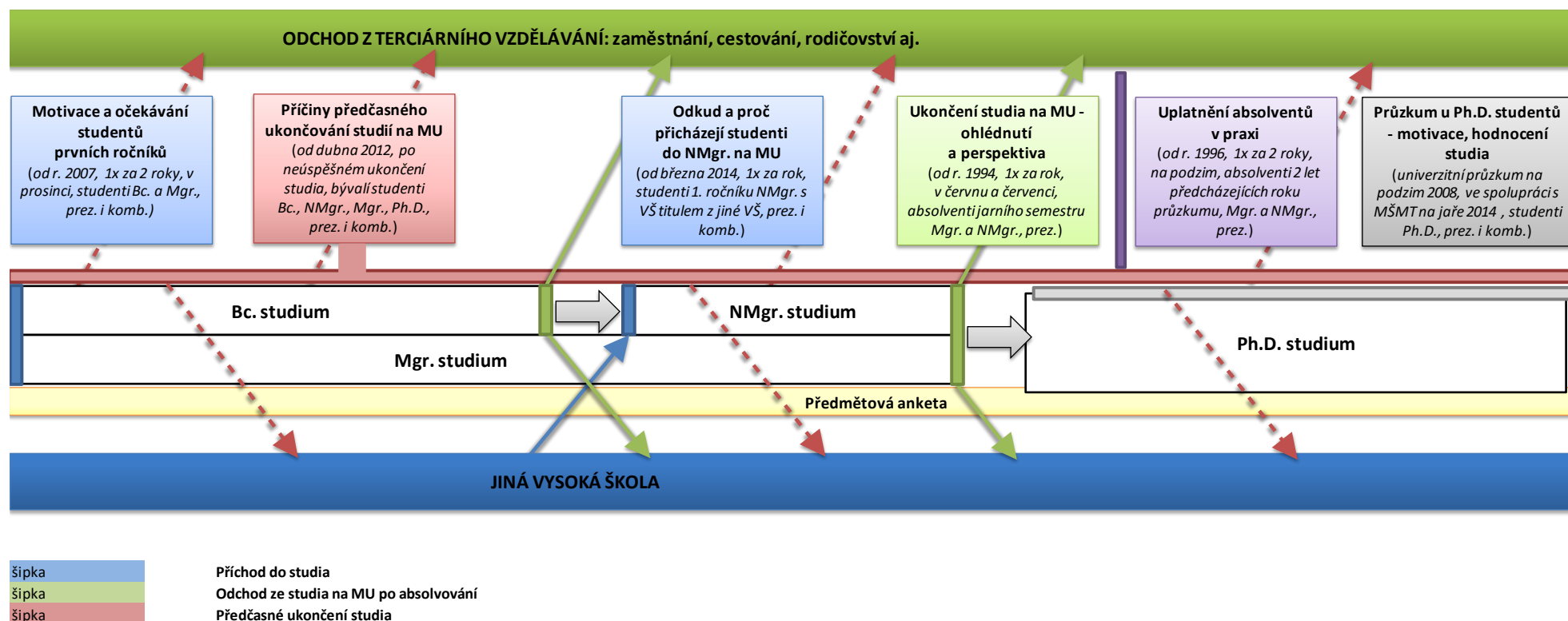
Na studenty prvních ročníků bakalářského a dlouhého magisterského studia studujících na Masarykově univerzitě se zaměřilo periodické šetření **Motivace a očekávání studentů prvních ročníků MU**. Výsledky pátého ročníku průzkumu poukazují na rozhodující faktory, které vstupují do výběru VŠ, potažmo Masarykovy univerzity ze strany uchazečů, hodnocení přijímacího řízení a motivace a očekávání spojená se studiem na MU. Průzkum byl poprvé uskutečněn v roce 2007, což umožňuje na základě časových řad sledovat dlouhodobé trendy v rámci sledovaných oblastí. Podruhé byl realizován průzkum mezi studenty v prvním ročníku navazujícího magisterského studia na MU **Motivace a očekávání studentů navazujícího magisterského studia příchozích z jiné VŠ**. Průzkum u studentů, kteří mají úspěšně ukončené studium na jiné VŠ než na MU, zjišťuje faktory vstupující do výběru Masarykovy univerzity pro studium navazujícího magisterského studia i očekávání od studia na MU.

Pozornost byla i nadále věnována analýze příčin předčasného ukončování studia na MU. V roce 2015 proběhl třetí ročník průzkumu **Příčiny předčasného ukončování studií na MU**, který mezi studenty s předčasně ukončeným studiem probíhá celoročně. Výsledky průzkumu byly nově doplněny o srovnání studijní neúspěšnosti na MU a ostatních VVŠ prostřednictvím dat z databáze SIMS a z IS MU a o Analýzu výskytu souběžných studií u předčasně ukončených studií na MU. Výsledky těchto zpráv umožnily dosáhnout ještě ucelenějšího pohledu na téma studijní neúspěšnosti.

Komplexní systém průzkumů uzavírají dva pravidelné absolventské průzkumy. V roce 2015 proběhl jak průzkum mezi čerstvými absolventy, tak mezi absolventy s jedno až dvouletou zkušeností z praxe. Průzkum mezi čerstvými absolventy **Ukončení studia na MU – Ohlédnutí a perspektiva 2015** tradičně proběhl na konci akademického roku. V pořadí devatenáctý ročník tohoto absolventského průzkumu mapoval vyhlídky absolventů MU na získání pracovních míst, jejich zájem o práci v zahraničí i jejich zpětnou vazbu ke studiu na MU. Výsledky lze srovnat s desátým ročníkem průzkumu mezi absolventy po jednom až dvou letech od absolutoria **Uplatnění absolventů Masarykovy univerzity 2013–2014 v praxi na trhu práce**, realizovaného v říjnu až prosinci 2015. Jeho snahou je zachytit vazby mezi příležitostmi pro absolventy na trhu práce a jejich využitím, sledovat strategie a pohyby absolventů na trhu práce a také hodnocení předpokladů, které získali během studia Masarykovy univerzity.

V roce 2015 byli pro účely **mezinárodního žebříčku U-Multirank dotazníkovým šetřením osloveni studenti vybraných oborů** na přírodovědecké fakultě, filozofické fakultě a fakultě sociálních studií, kteří hodnotili kvalitu a spokojenost s vybraným oborem. Výsledky z tohoto průzkumu jsou zveřejněny na webu žebříčku www.umultirank.org.

Obrázek 1: Institucionální průzkumy na Masarykově univerzitě v návaznosti na stupně a fáze studia

Odbor pro strategii RMU, 12. 4. 2016

2. Motivace a očekávání studentů prvních ročníků MU

Cílová skupina průzkumu: Studenti prvních ročníků (resp. v 1. semestru s nástupem v roce 2015) bakalářského a dlouhého magisterského studia, prezenční a kombinované formy, pouze s českým a slovenským státním občanstvím.

Cíl průzkumu: Mapovat okolnosti volby vysokoškolského studia a přijetí na vysokou školu, zjišťovat faktory rozhodující pro výběr MU a rozhodování mezi různými studii, hodnocení přijímacího řízení, motivace a očekávání spojená se studiem, počáteční zkušenosti s MU a reflexi výběru oboru a případné úvahy o odchodu.

Návratnost: 35,6 %, 2 601 dotazníků.

Sběr dat: 6. 11. – 13. 12. 2015 formou elektronického dotazníku v aplikaci Průzkumy v IS MU.

Realizátoři: Odbor pro strategii RMU, Mgr. Petr Fučík, Ph.D. (FSS MU).

2.1. Výsledky průzkumu

V roce 2015 proběhl pátý ročník periodického šetření **Motivace a očekávání studentů prvních ročníků na MU**. Metodologie průzkumu, která vychází z předchozích vln výzkumu, nabízí plnou srovnatelnost dat v časové řadě osmi let. **Populace nastupujících studentů** se přitom na základě srovnání výsledků šetření nijak významně nemění z hlediska věku, životní situace i rodinného zázemí. Mírně přibývá studentů, kteří **nebydlí u rodičů a kteří plánují během studia pravidelně pracovat**. Mezi nově zapsanými studenty také **stabilně přibývalo občanů Slovenské republiky**. **V roce 2007 jejich podíl představoval méně než 9 %, nyní dosahuje 17 %**. Odlišná je situace na fakultě informatiky, kde je nadpoloviční většina nově přijatých studentů ze Slovenska.

Z průzkumu **v otázce průběhu přijímacího řízení** vyplynulo, že si prezenční studenti MU podávali většinou **dvě a více přihlášek** a často byli přijati na více studií (70 % dotázaných volilo mezi více možnostmi). Studenti, kteří byli přijati na více než jedno studium, **se nejčastěji rozhodovali mezi různými obory na Masarykově univerzitě, méně často zvažovali různé obory na různých školách anebo tytéž obory na různých školách**. Nově byl sledován souběh více studií, který však není mezi dotazovanými příliš častý. Necelých 14 % oslovených studentů prvních ročníků MU uvedlo, že mají další aktivní studium. Většinou se jedná o souběh studií na MU, jinou vysokou školu studují paralelně jen 3 % dotázaných.

Nejčastějším způsobem přípravy na přijímací řízení ve všech sledovaných letech **je zkoušení testů nanečisto (SCIO, TSP)**. Naopak stabilně se **snižuje podíl studentů, kteří uvedli, že při přípravě studovali literaturu, sbírky otázek a příkladů**, z 62 % v roce 2007 na 49 % v roce 2015.

Průzkum dále u studentů prvních ročníků Bc. studií a dlouhých Mgr. studií **sledoval jejich motivace ke vstupu do vysokoškolského studia a následně faktory, které je konkrétně vedly k výběru studia na MU**.

Jak se na základě výsledků šetření ukazuje, **struktura motivací studentů Bc. studia a dlouhého Mgr. studia MU k vysokoškolskému studiu** se v čase příliš nemění. Nejvyšší podíl hodnocení spíše a velmi důležité získaly možnosti **rozvíjet svou vzdělanost, znalosti a schopnosti a prohloubit své znalosti v oboru, který mne zajímá** (obojí přes 95 % odpovědí), tedy motivy spojené zejména s vnitřní motivací. Velmi důležité jsou také instrumentální motivy – **získat možnosti dobré profesionální kariéry a získat vzdělání pro konkrétní povolání** (obojí kolem 84 % odpovědí). Srovnatelných odpovědí bylo dosaženo i v minulých letech.

Pokud jde o motivace studentů k volbě Masarykovy univerzity, studenti ji volí zejména kvůli **možnosti studovat obor, který je zajímá a dobrému jménu a prestiži MU** (prestiží univerzity či jednotlivých vyučujících jsou relativně silněji motivováni studenti LF, FSS a PřF). Jen o málo méně jsou mezi hlavními motivacemi zmiňovány geografické faktory, tedy možnost studovat právě v Brně a dostupnost školy z hlediska dojíždění. V roce 2015 naopak **poklesl význam doporučení učitelů ze střední školy**, výrazně méně studenti hodnotili také důležitost věhlasu konkrétních vyučujících na VŠ a otevřenost MU minoritním skupinám.

Výběr studia a setrvání v něm jsou podmíněny mimo jiné **informacemi o náplni i organizaci studia**, které studenti dokážou získat. **Většina dotázaných čerpala z webových prezentací univerzity či jednotlivých fakult**, a to nejčastěji v kombinaci s některou z dalších možností. Přibližně 8 z 10 dotázaných zaregistrovalo gratulační e-mail, 60 % dotázaných využilo univerzitní brožuru o studiu nebo tištěné materiály fakult. Polovina dotázaných má zkušenost se dnem otevřených dveří. Ve srovnání s výsledky z jednotlivých vln šetření mírně oslabuje využití tištěných materiálů a naopak **roste využití sociálních sítí. Oslovení studenti přitom hodnotí kvalitu zmíněných zdrojů na velmi dobré úrovni**. Pokud s nimi mají zkušenost, hodnotí je ve více než 90 % jako velmi nebo spíše dobré. Výjimkou je hodnocení webových prezentací, kde je o něco více negativních hodnocení (17–19 %) a prezentace studentů MU na středních školách (ta se zdá spíše, nebo zcela špatná 23 % dotázaných, kteří s ní mají zkušenost).

Při srovnání s předchozími ročníky průzkum poukázal na stabilní **vývoj směrem k pozitivnímu hodnocení studia na MU**. Pozitivní hodnocení roste zejména u **hodnocení nabídky předmětů, vybavenosti knihoven a osobního přístupu vyučujících**. Jediná položka, jejíž hodnocení je v poslední vlně šetření horší, je **Informační systém MU**, přesto i zde převládá nadprůměrné hodnocení.

3. Motivace a očekávání studentů navazujícího magisterského studia příchozích z jiné VŠ

Cílová skupina průzkumu: Studenti prvních ročníků navazujícího magisterského studia, kteří mají alespoň jedno úspěšně ukončené studium na jiné vysoké škole v ČR než na MU, nově také absolventi zahraničních VŠ.

Cíl průzkumu: Zjistit motivy k zahájení NMgr. studia právě na MU i přes studijní zkušenost na jiné VŠ a získat srovnání silných a slabých stránek MU a jiných VŠ v ČR. Tato zjištění doplnila základní statistiku (z dat ze SIMS a IS) o úspěšně ukončených studiích na jiných VŠ v ČR a o zahájených NMgr. studiích mimo MU bakalářskými absolventy MU.

Návratnost: 42 %, 301 dotazníků.

Sběr dat: 6. 3. – 12. 4. 2015 formou elektronického dotazníku v aplikaci Průzkumy v IS MU.

Realizátoři: Odbor pro strategii RMU.

3.1. Výsledky průzkumu

V roce 2015 byl realizován druhý ročník průzkumu studentů navazujícího magisterského studia v prvním ročníku (resp. ve druhém semestru), kteří úspěšně absolvovali některé své studium na jiné vysoké škole než na MU. Oproti předchozímu ročníku byli **nově zařazeni do průzkumu i absolventi zahraničních vysokých škol**, což se promítlo do zvýšeného podílu občanů SR mezi respondenty (15 % respondentů). Stejně jako v minulém roce většina z respondentů **neměla žádnou předchozí studijní zkušenost s MU (86 %)**, a pokud ano, pak předchozí zkušenost se studiem na MU uváděli spíše studenti kombinované formy NMgr. studia.

I přes relativně vysokou návratnost nebylo kvůli nízkému absolutnímu počtu respondentů možné vyhodnotit odpovědi s rozlišením do úrovně fakult. Zajímavé srovnání výsledků však nabízí třídění podle formy NMgr. studia.

Respondenti prezenční formy studia představují obecně věkově homogenní skupinu (od 21 do 28 let), jsou bezdětní, většina bydlí v podnájmu a na studium jim přispívají rodiče nebo blízcí. **Polovina jich již v tuto chvíli pracuje příležitostně** a více než třetina z nich pracuje pravidelně během celého roku, rozsah pracovních aktivit je v 90 % případů do 20 hodin týdně. **V akademickém roce před zahájením NMgr. studia na MU 80 % respondentů prezenční formy studia studovalo na jiné VŠ než MU.** Své předchozí studium na jiné VŠ absolvovali převážně v roce 2014 (77 %), příp. v roce 2013 (14 %). Na MU přicházejí nejčastěji po absolvování studia na některé z vysokých škol na Slovensku, z českých vysokých škol přicházejí nejčastěji z Univerzity Palackého v Olomouci a z Vysokého učení technického v Brně. Naprostá většina si podala **více než jednu přihlášku k NMgr. studiu.**

Respondenti kombinované formy studia představují věkově heterogenní skupinu (od 22 do 55 let), třetina z nich má děti, nejčastěji bydlí ve vlastním bytě nebo domě a necelé tři čtvrtiny si veškeré náklady na studium hradí samy. **Osm z deseti kombinovaných studentů pracuje pravidelně v průběhu celého roku – polovina z nich má plný pracovní úvazek a 21 %**

dokonce pracuje více než 40 hodin týdně. Na rozdíl od studentů prezenční formy, polovina respondentů kombinovaného studia **před zahájením NMgr. studia na MU pracovala nebo podnikala**, 36 % studovalo na jiné VŠ než MU a pouze 4 % na MU. Předchozí studium na jiné vysoké škole **absolvovali převážně v posledních čtyřech letech** před nástupem do NMgr. studia na MU. Na MU přicházejí nejčastěji s úspěšně ukončeným studiem na Univerzitě Palackého v Olomouci, Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích a Univerzitě Karlově v Praze. Na rozdíl od studentů prezenční formy si nejčastěji podávali **pouze jednu, příp. dvě přihlášky k NMgr. studiu**.

U obou skupin průzkum dále zjišťoval jejich **motivace ke studiu NMgr. oboru na MU a srovnání silných a slabých stránek MU a jiných VŠ**. Bez ohledu na formu studia měla **největší váhu při rozhodování mezi více NMgr. obory**, do kterých byli přijati, **samotná náplň oboru**, která byla významná pro 84 % všech respondentů. Naopak kvalita výzkumu měla ze všech hodnocených faktorů nejslabší vliv na rozhodování.

Nejsilnější **motivací pro dosažení magisterského titulu** je pro obě skupiny **vidina lepšího pracovního uplatnění**, dále **prohloubení znalostí v oboru**, který je zajímavý, a obecně rozvíjení vlastní vzdělanosti, znalostí a schopností. Respondenti dále uváděli, co je vedlo k volbě studovat právě MU. Nejčastěji označovanými důvody byla **nabídka navazujících magisterských studijních oborů na MU a prestiž Masarykovy univerzity**.

Studenti byli dále dotazováni na to, **proč nepokračují ve svém NMgr. na VŠ, na níž absolvovali některé své předchozí studium**. Hlavním důvodem byl pro respondenty fakt, že daná VŠ **nenabízí vhodný obor v navazujícím magisterském stupni** (38 % všech odpovědí), případně tento obor na VŠ úplně chybí (22 % všech odpovědí) nebo není vyučován v kombinované formě (důvod pro 17 % studentů kombinované formy).

Za silnou stránku studia na MU označovali respondenti z obou forem studia nejčastěji **nabídku studijních oborů** (89 %) a **nabídku předmětů** (85 %), což koresponduje s rozhodujícími faktory pro výběr MU ke studiu NMgr. oboru i s důvody, proč studenti nepokračovali ve studiu na jiné VŠ. **Nejslabšími stránkami** studia na MU jsou podle respondentů **informace k průběhu studia a přístup studijního oddělení**. Při srovnání očekávání od studia na MU s dosavadními zkušenostmi se studiem byla očekávání u většiny respondentů buď překonána, nebo odpovídala realitě. **Celkově své současné NMgr. studium na MU považuje za dobrou volbu 92 % respondentů**. Studenti obou forem studia se v hodnocení spokojenosti s volbou příliš neliší, na rozdíl od minulého roku, kdy byli studenti prezenční formy studia výrazně méně spokojeni.

Nově bylo u studentů dále zjišťováno, zda vedle dotazovaného NMgr. studia na MU studují v současné době ještě **jiné další vysokoškolské studium**. Kladně odpovědělo **9 % ze všech respondentů (27 osob)**. Z odpovědí vyplynulo, že **naprostá většina respondentů se souběžným studiem měla pouze jedno další vysokoškolské studium** (96 %, 25 osob). Souběžné studium mají respondenti nejčastěji na Masarykově univerzitě.

4. Příčiny předčasného ukončování studií na MU

Cílová skupina: Studenti MU (české nebo slovenské národnosti), kterým bylo studium ukončeno pro nesplnění požadavků, zanechali studia písemným oznámením, zanechali studia nezapsáním se v průběhu studia anebo zanechali studia nezapsáním se po přerušení.

Cíl průzkumu: Zjištění míry vlivu jednotlivých faktorů na předčasné ukončení studia, využívané nástroje pomoci při studijních problémech a míra jejich nápomoci. Výsledky průzkumu doplnila Analýza souběžných studií u předčasně ukončených studií na MU na základě dat IS MU.

Návratnost: 17 %, 1 273 dotazníků.

Sběr dat: říjen 2014 – duben 2015, automaticky rozesílaný dotazník studentům s předčasně ukončeným studiem v období od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015.

Realizátoři: Odbor pro strategii RMU.

4.1. Výsledky průzkumu

V roce 2015 proběhl již třetí ročník průzkumu **Příčiny předčasného ukončování studií na MU**, byla **provedena revize dotazníku**, byly **doplněny otázky na stav pracovních a studijních aktivit v době předčasného ukončení studia**, došlo k upřesnění některých formulací a změnilo se také pořadí v hlavní baterii faktorů.

Tabulka 1: Rozložení respondentů v populaci neúspěšných podle fakulty studia

Fakulta studia	Populace (N = 7 543)	
	Počet	Podíl
Lékařská fakulta	390	5,2 %
Filozofická fakulta	2 352	31,2 %
Právnická fakulta	500	6,6 %
Fakulta sociálních studií	598	7,9 %
Přírodovědecká fakulta	775	10,3 %
Fakulta informatiky	485	6,4 %
Pedagogická fakulta	1 208	16,0 %
Fakulta sportovních studií	265	3,5 %
Ekonomicko-správní fakulta	970	12,8 %
Celkem	7 543	100 %

Z analýzy základní populace předčasně ukončených studií (**7 543 studií**) vyplynulo, že stejně jako v minulém roce se více jak čtvrtina **předčasných odchodů ze studia realizuje v dubnu**, a to z 90 % pro nesplnění požadavků. Z pohledu fáze studia se jedná převážně o odchody v prvním ročníku studia, **42 % ze všech předčasně ukončených bakalářských studií bylo ukončeno v 1. semestru jejich studia**, u magisterských studií to bylo 27 % a u navazujících

magisterských studií 38 %. Nezanedbatelný podíl ukončení se však odehrává i v posledním semestru standardní doby studia či později (15 % ze všech předčasně ukončených Bc. studií ukončuje v 6. nebo pozdějším semestru, podobně u NMgr. studií – ve 4. nebo pozdějším semestru – je to 36 %). U doktorských studií je situace i nadále odlišná, tato studia jsou více rozvolněna v čase, čemuž odpovídají rovnoměrněji rozložené odchody ze studia. Nově byla studijní neúspěšnost sledována také vzhledem ke studijním výsledkům. Jak se ukazuje, **bez zisku jediného kreditu končí v 1. semestru studia 64 % Bc. studií (z neúspěšných), 58 % dlouhých Mgr. studií (z neúspěšných), 68 % NMgr. studií (z neúspěšných) a 36 % doktorandů (z neúspěšných).** Jedná se o studia, která nesplnila ani jednu zkoušku, zápočet či kolokvium.

Vzorek studentů, kteří vyplnili dotazník, se od základní populace lišil především větším podílem studentů, kteří **ukončili studium písemným oznámením a podprezentací** studií ukončených v dubnu. Přesto se rozdíl mezi základní populací a vzorkem oproti minulému průzkumu snížily. Obdobně jako v minulém šetření se nadále **ukazuje, že většina respondentů (71 %) předčasně opouští studium, které v dotazníku označili za jimi preferované** (častěji u kombinovaných studentů). Pouze **pro 6 % respondentů** se jednalo o obor z nouze.

Za nejsilnější důvody předčasného ukončení studia respondenti uváděli **odlišné / nenaplněné představy a očekávání, nedostatečně silná motivace ke studiu, nemožnost skloubit školu a zaměstnání a odpor k některým předmětům.** Položka časová náročnost studia, se umístila na páté pozici, přestože v minulém průzkumu figurovala na prvním místě. **Respondenti nejvíce využívají při řešení svých studijních problémů konzultace se spolužáky, na studijním oddělení a s vyučujícími.** Nápomocné jsou jim i **žádosti o uznání předmětu z jiného studia.**

Průzkum se dále zaměřoval na souběh více studií a nově bylo zjišťováno, zda v době předčasného ukončení studia měli respondenti nějakou pracovní aktivitu. Jak vyplynulo z průzkumu, pro respondenty, kteří **měli souběžné studium** (ať už na MU nebo na jiné instituci), byly nejsilnějšími důvody pro opuštění jejich studia na MU **volba jiného více vyhovujícího studia a nenaplněné představy a očekávání.** Pro respondenty, kteří naopak **neměli žádné souběžné studium**, měly nejsilnější vliv položky **nedostatečně silná motivace ke studiu a nemožnost skloubit školu a zaměstnání.** Téměř polovina z dotazovaných přitom **byla v pracovním poměru, případně soukromě podnikala.** Další téměř třetina respondentů pak využívala příležitostné brigády. Obdobně byly mapovány další studijní aktivity v době předčasného ukončení studia. **Zhruba polovina respondentů uvedla, že měla nějaké další studijní aktivity, většina z nich pak byla přímo na MU.**

Získané poznatky byly doplněny informacemi dostupnými z IS MU. Na základě **analýzy souběžných studií u předčasně ukončených studií na MU mělo 36 % předčasně ukončených studií** (v období 1. 4. 2014 – 31. 3. 2015) **jiné souběžné studium** (a to kdykoliv během doby předčasně ukončeného studia, tedy ne nutně přímo v den předčasného ukončení). Relativně nejčastěji dochází k předčasnému ukončování studií se souběhem na ESF, následně na PdF, FSS, PrF a FF. V absolutních počtech předčasně ukončených studií však **dominuje FF, přičemž převažují předčasně ukončená studia studentů prezenčního Bc. studia.**

Na MU si **plánují znovu podat přihlášku čtyři z deseti respondentů**, většina na **jiný než aktuálně ukončený obor.** Pokud chtějí studovat na jiné VŠ než MU, je to nejčastěji proto, že chtějí studovat obor, který MU nenabízí, nebo kvůli předchozí špatné zkušenosti se studiem na MU.

5. Ukončení studia na Masarykově univerzitě – Ohlédnutí a perspektiva 2015

Cílová skupina: Absolventi prezenčního magisterského a navazujícího magisterského studia na MU, kteří absolvovali státní závěrečnou zkoušku v jarním semestru 2015, pouze občané ČR a SR. Jde o čerstvé absolventy, kteří jsou osloveni v období po konání státní závěrečné zkoušky.

Cíl průzkumu: Zjistit aktuální situaci čerstvých absolventů v době, kdy ukončují vysokoškolské studium. Absolventi popisují své strategie při vstupu na trh práce, hodnotí své vyhlídky při získávání zaměstnání a hodnotí služby, které MU svým studentům poskytuje.

Návratnost: 39 %, 939 dotazníků (v letním běhu).

Sběr dat: červen až červenec 2015.

Realizátoři: PhDr. Jaroslav Nekuda (ESF MU), Odbor pro strategii RMU.

5.1. Výsledky průzkumu

V roce 2015 se uskutečnil již devatenáctý ročník průzkumu mezi čerstvými absolventy. Celkem bylo získáno 939 odpovědí absolventů, z nichž **83 % získalo svůj předchozí bakalářský diplom na MU. Čtvrtina čerstvých absolventů** přitom studovala magisterské studium na MU **déle, než je jeho standardní doba**, a to především z důvodu studijních pobytů v zahraničí (23 %), pracovního vytížení (17 %) či kvůli problémům se závěrečnou prací (16 %).

Jak z průzkumu vyplynulo, v roce 2015 **více než polovina (58 %) dotazovaných absolventů MU v období šetření pracuje, případně již práci našli, ale zatím ještě nezačali pracovat.** Ze skupiny zaměstnaných absolventů 40 % pokračuje v zaměstnání, které získali již během studia (obdobně jako v roce 2014 i 2013). Nejčastějším regionem, ve kterém našli práci, je Brno (50 %) a Praha (12 %). Při pohledu na **absolventy se státním občanstvím SR** vyplynulo, **že nejvíce z nich našlo práci v Brně** (46 %, vloni 52 %), 26 % na Slovensku (vloni 23 %).

Celkem 87 % absolventů, kteří už aktuálně pracují nebo vědí, kam nastoupí, hodnotí toto zaměstnání jako perspektivní, což představuje druhou nejvyšší hodnotu za celou dobu měření. V soukromém sektoru pracuje či bude pracovat téměř polovina absolventů MU (49 %), ve veřejném sektoru pak 40 % absolventů MU. Instituce veřejného sektoru jsou přitom tradičně doménou lékařů a pedagogů. Podíl absolventů, kteří budou **pracovat v oboru**, se meziročně prakticky nezměnil, **letos představoval 85 %**.

Oproti loňskému roku se **zvýšil průměrný hrubý nástupní plat absolventů** (přepočítaný na plný úvazek) o 561 Kč na 26 005 Kč. Při hledání zaměstnání absolventům nejvíce pomohlo **odpovídání na inzeráty a absolvování konkurzů** (29 %), **aktivní oslovování zaměstnavatelů** (23 %) a také **absolvované praxe nebo stáže** (15 %). Nejspokojenější se současným zaměstnáním jsou lékaři, přírodovědci a právníci, **celkově však spokojenost vysoce převažuje u absolventů všech fakult** a meziročně roste.

V neposlední řadě průzkum zjišťoval, jaká úroveň a typ vzdělání je vyžadována na místech, na která absolventi nastupují. Na místa, kde je **předpokládáno vysokoškolské vzdělání**

vystudovaného oboru, nastupují výrazně častěji absolventi LF (98 %) a PrF (93 %), méně často je tomu tak u absolventů FSS (27 %), ESF (37 %) a FF (41 %).

Absolventi, kteří volí jiné nepracovní aktivity, představují necelou pětinu všech dotazovaných (18 %). Mezi nejčastější nepracovní aktivity patří **doktorské studium na MU** (89 absolventů), **doktorské studium na jiné VŠ** (13 absolventů), **případně další VŠ studium na MU** (22 absolventů). Absolventi, kteří se rozhodli pokračovat na doktorském stupni, byli nejsilněji motivováni zájmem o hlubší zabývání se tématem (25 %), případně se chtějí stát vědcem a vykonávat vědecko-výzkumnou činnost na MU (21 %). Absolventi, kteří si po absolutoriu chtějí zvyšovat kvalifikaci dalším studiem nebo budou na mateřské či rodičovské dovolené, měli v **56 % případů vedle své hlavní aktivity i jiné výdělečné pracovní aktivity mimo MU a 16 % mělo tyto vedlejší pracovní aktivity přímo na MU**.

Poslední skupinu představovali **absolventi, kteří práci zatím nemají**, ale měli zájem v dohledné době pracovat. Celkem se jednalo o 24 % respondentů, přičemž tento podíl dlouhodobě klesá. V rámci skupiny nepracujících absolventů se meziročně **zvýšil** podíl absolventů, kteří v době ukončení studia **zatím práci nehledali** (z loňských 27 % na letošních 39 %). Rozdíly panují **mezi sektory, ve kterých se absolventi plánují uplatnit**. Čtvrtina absolventů hledá či plánuje hledat práci výhradně ve veřejném sektoru (nejčastěji LF) a pětina v soukromém sektoru (nejčastěji FI). Velmi příznivé je však zjištění, že z doposud nezaměstnaných absolventů **bude většina, tj. 92 %, hledat práci v oboru, který na MU vystudovali** (2014 = 89 %). V roce 2015 se také částečně meziročně zvýšil podíl zájemců o **práci v zahraničí** mezi absolventy a představoval 39 %. **Nezaměstnanosti se obává 31 % z dosud nepracujících absolventů**, což je méně než v loňském roce.

V poslední části průzkumu týkajícího se **hodnocení studia na MU** byli opět dotazováni všichni absolventi. Hodnocení kvality studia na MU je relativně stabilní. **Podle nadpoloviční většiny je studium na MU orientováno příliš teoreticky** (66 % odpovědí, nejčastěji LF, ESF a PdF). Mezi nejsilnější stránky studia na MU patří podle absolventů **nabídka studijních oborů, informační systém, nabídka předmětů a přístup k elektronickým informačním zdrojům**. Mezi nejslabší stránky (ačkoliv v průměru dobře hodnocené) se řadí **kulturní dění pro studenty, osobní přístup vyučujících a možnosti absolvovat praxi nebo stáž**. Meziročně se mírně snížil podíl respondentů, kteří se na své mateřské fakultě **setkali s vyučujícím, jehož odborná úroveň neodpovídala** jejich představám o VŠ studiu, z 22 % v roce 2014 na letošních 19 %.

Za nejvíce užitečnou z hlediska dalšího pracovního uplatnění považovali studenti **pracovní praxi v ČR související se studiem**, během studia ji přitom absolvovalo 37 % absolventů, 18 % pak po určitou dobu **studovalo v zahraničí**. Většina absolventů MU by **ráda zůstala s univerzitou v kontaktu** (96 %).

6. Uplatnění absolventů MU 2013–2014 v praxi

Cílová skupina: Absolventi magisterského a navazujícího magisterského studia prezenční formy s českým a slovenským státním občanstvím z let 2013–2014. Jedná se o absolventy, kteří za sebou mají jednoletou až dvouletou zkušenost v praxi.

Cíl průzkumu: Zachycení vazby mezi příležitostmi pro absolventy na trhu práce a jejich využitím a také hodnocení předpokladů, které absolventi vstupující do praxe získali během studia Masarykovy univerzity.

Návratnost: 26,7 %, tj. 1 850 dotazníků.

Sběr dat: 29. 10. – 13. 12. 2015. Sběr dotazníků byl zajištěn kombinací písemné a e-mailové žádosti o vyplnění dotazníků s odkazem na internetovou adresu dotazníku a přístupovým heslem a on-line sběrem dat na webu MU.

Realizátoři: Odbor pro strategii RMU, Mgr. Martin Guzi, Ph.D. (ESF MU), PhDr. Jaroslav Nekuda (ESF MU), prof. PhDr. Tomáš Sirovátka, CSc. (FSS MU).

6.1. Výsledky průzkumu

Z pravidelného průzkumu, realizovaného s dvouletou periodou, vyplynulo, že mezi oslovenými absolventy MU z let 2013–2014 je v současné době **88 % zaměstnaných (nebo podnikajících)**. Zbývající část tvoří **v době dotazování nepracující** (mateřská dovolená, postgraduální a jiné další studium, pobyty v zahraničí apod.), **případně absolventi aktuálně nezaměstnaní** (2 %). Míra nezaměstnaných mezi respondenty přitom odpovídá míře nezaměstnanosti v populaci vysokoškoláků v ČR (2,2 % ve 2. čtvrtletí 2015). Podle údajů Střediska vzdělávací politiky PdF UK byla běžná míra nezaměstnanosti u absolventů MU v dubnu 2014 na úrovni 6 %, což představuje téměř trojnásobnou hodnotu, než výsledek našeho výzkumu.

Více než polovina oslovených absolventů pracuje u stejného zaměstnavatele jako po absolutoriu (58 %; nejvíce LF), **30 % absolventů pracuje u jiného než prvního zaměstnavatele** (z toho větší část nebyla nikdy nezaměstnaná). Z celkového počtu oslovených absolventů pak 6 % momentálně nepracuje, ačkoli v minulosti pracovalo, a méně než 5 % nepracuje a ani nepracovalo. Ze skupiny nepracujících (203 osob) je pouze 14 % nezaměstnaných, 43 % je na rodičovské/mateřské dovolené, třetina dále studuje.

Z mapování okolností získání prvního zaměstnání dále vyplynulo, že **více než polovina pracujících absolventů po absolutoriu nemusela aktivně hledat práci**, jelikož **30 % již práci získalo během studia**, **25 % již vědělo, kam nastoupí** a **1 % absolventů začalo podnikat**. 42 % pracujících absolventů pak práci našlo po měsíci či déle od absolutoria. Průměrná doba hledání práce u těchto absolventů byla **4,5 měsíce**, **nejčastěji studenti hledali do 2 měsíců**. Více než 6 měsíců hledalo práci zhruba 5 % pracujících absolventů.

Jak vyplývá z průzkumu, proces hledání práce byl oproti minulosti vnímán jako relativně snazší. Podíl odpovědí, které **hodnotí získání práce jako velmi obtížné a poměrně obtížné oproti minulému průzkumu klesl z 36 % na 25 %**. První zaměstnání získali absolventi zejména v Brně (48 %; nejvíce FI – 77 %, nejméně LF – 22 %) a v Praze (11 %; nejvíce FSS – 18 %).

Z aktuálně pracujících absolventů celkem 42 % pracuje ve veřejném sektoru (jsou to zejména absolventi LF a PdF), zhruba čtvrtina absolventů pak působí v zahraničních či nadnárodních firmách (častěji to jsou absolventi PrF a FI), obdobný počet pracuje v českých firmách (nejčastěji absolventi FI).

Téměř 80 % absolventů působí zcela či částečně v oborech, pro které se během studia připravovali nebo v příbuzných oborech. Nejčastěji pracují ve vystudovaném oboru absolventi LF. Zhruba každý šestý absolvent MU pracuje na místě, které nevyžaduje vysokoškolské vzdělání, přičemž oproti minulému výzkumu tento podíl vzrostl o 4 p. b.

Průzkum mapoval také mzdové rozdíly mezi muži a ženami, přičemž **celkový hrubý rozdíl v měsíčních platech mužů a žen představuje 27 %**. Své aktuální příjmy přitom hodnotí negativně polovina absolventů (50 %), poměrně velké rozdíly panují mezi fakultami. Nejvíce nespokojení jsou s platovým ohodnocením již tradičně mladí lékaři, právníci a učitelé, naopak spokojenější jsou informatici, absolventi ESF a FSS (podobně jako v minulosti). Z dlouhodobého hlediska se však podíl absolventů nespokojených se svým platem stále snižuje, v letech 1993–1995 činil 75 %, v minulém průzkumu 54 %.

Své aktuální zaměstnání považuje za perspektivní 77 % pracujících absolventů MU. V aktuálním zaměstnání jsou absolventi **nejvíce spokojeni s tím, že mohou vykonávat zajímavou práci, pracují v dobrém pracovním kolektivu, v příjemném pracovním prostředí a mají možnost seberealizace**. Naopak relativně nejméně spokojeni jsou s možností „udělat kariéru“, se svými platy a nefinančními benefity. Z cizích jazyků absolventi v práci nejčastěji aktivně používají angličtinu (84 %), v menší míře pak němčinu (11 %) a francouzštinu (2 %). U 8 % aktuálně pracujících absolventů byla požadována vyšší znalost jazyka, případně zcela jiný jazyk, než který ovládali. **Zhruba polovina absolventů má nějakou další formu studijní aktivity**, většinou se jedná o zvyšování kvalifikace jiným způsobem než studiem na VŠ.

V porovnání s pracujícími na stále stejných místech respondenti, kteří místo změnili, vidí své aktuální zaměstnání o něco perspektivněji, jsou s prací i o něco více spokojeni, pozitivně vnímají své platové ohodnocení. Pokud již absolventi od ukončení studia změnili zaměstnání, zhruba **desetina při změně místa opustila Brno** (nejčastěji šli do Prahy nebo do zahraničí), přesouvali se spíše do veřejného sektoru, častěji získávali místa ve vystudovaném oboru a místa, kde bylo vyžadováno VŠ vzdělání jimi získaného nebo podobného zaměření.

Na základě výsledků průzkumu byl sestaven **model celkového uplatnění absolventů Masarykovy univerzity v praxi**, do něhož bylo zahrnuto celkem devět faktorů (celková spokojenost se zaměstnáním, seberealizace, zajímavost práce, a další). Na základě jeho výstupů **dosahují ideálního uplatnění na trhu práce zejména absolventi LF, FI a PrF**, obdobně jako v minulých letech.

V otázce zpětného hodnocení studia letos dosáhlo množství kladných odpovědí historického maxima. **91 % oslovených absolventů je spokojeno s poznatky a zkušenostmi, které získali během studia na Masarykově univerzitě**. Pokud by si měli znova vybírat svou vzdělávací dráhu, 82 % oslovených absolventů by opět zvolilo studium na MU.